
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

שירה ערבית מודרנית - 16892

תאריך עדכון אחרון 31-08-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: שפה וספרות ערבית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר דניאל בהר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: daniel.behar@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ג 11-12:30

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

דרך קריאה בחמישים שירים פחות או יותר, נידרש למגוון הז'אנרים, הסגנונות, והקולות של השירה הערבית המודרנית החל מהזרם הניאו-קלאסי בשלהי המאה ה-19 ועד שירת הפרוזה עתירת האדרנלין בפרוץ המאה ה-21. נדון בתפקידה המיוחס של השירה בעולם הערבי וכיצד מעמדה זה היווה גם בלם וגם זרז להתפתחויות לאורך המאה ה-20. נתוודע למשוררים הקנוניים של השירה המודרנית כמו ניזאר קבאני, אדוניס ומחמוד דרוויש אך נעמוד גם על תרומתם של קולות פחות מוכרים להתפתחות השיר ויכולתו לבטא את משברי העת המודרנית. נטעם מביקורת השירה שנכתבה בערבית על הזרמים השונים ונקרא כמה מן המניפסטים החשובים שנכתבו על ידי המשוררים. כמו כן, נכיר כמה ספרי מחקר חשובים בתחום. על מנת להטמיע את המקצבים והקולות של השירה המודרנית, אחת המשימות תהיה שינון בעל פה של כמה שורות והצגת השיר או המשורר על ידי התלמידים. בכל שיעור נתרכז במשורר או במקבץ משוררים תחת נושא או שאלה מרכזית הקשורה בעולם השירה. הציפייה היא להשתתפות פעילה במהלך הסמסטר ועיון מעמיק בכל שיר. כל שבוע יידרשו התלמידים לכתיבת פוסט קצר עם רושם או שאלה שעולים מן הקריאה. בסדנת הסיכום ננסה לתרגם כמה שירים עכשוויים ונשאל האם השירה הערבית הפכה באמת להיות שירה "גלובלית" במאה ה-21.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לתאר נקודות ציון חשובות בהיסטוריה של השירה הערבית המודרנית וביקורת השירה.
2. להרחיב את אוצר המילים לניתוח שיר בערבית מבחינת נושא, ז'אנר וצורה.
3. לרכוש כלים להבנת שירה בהקשרים חוץ שיריים: פוליטיים, חברתיים, מגדריים, ביוגרפיים.
4. להציג שאלת מחקר ולפתחה באמצעות רשימה ביבליוגרפית, ספרות משנית וניתוח טקסטים מקוריים.
5. לתמצת ולהציג עיקרי דברים ממאמרים שנקראו לשיעור.

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: פרונטלי

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס: הקדמה וקריאת שירים בכיתה

2. 1.11 השירה הניאו-קלאסית: הגילוי מחדש של המסורת ויצירת לריות חדשה

3. 8.11 הזרם הרומנטי וקבוצת "אפולו": ה"אני" הנרגש ושאלת האיחור והתרגום

4. 15.11 שירת התפעילה, סוגיית האלתזאם בשירה

5. 22.11 ניזאר קבאני שירת אהבה וקוסמופוליטיות לאומית

6. 29.11 אדוניס מודרניזם בכתב העת □□□

7. 6.12 מחמד אל-מאע'וט והשושלת המאע'וטית: שירת היומיום

8. 13.12 שירת נשים: סניה צאלח פוזיה אבו ח'אלד מיה אבו אל-ח'יאת

חופשת חנוכה

תרגיל: המניפסטו של אנסי אל-חאג'. קריאת פרק של קרסוול.

9. 27.12 מחמוד דרוויש וטה מחמד עלי: שירה פלסטינית בין הפרט לכלל

10. 3.1.2023 סרגון בולוס וסעדי יוסף העיראקים הגולים – שירה ערבית כשירת עולם

11. 10.1 שירה במפרץ: מחמד אל-ת'ביתי וסיף אל-רחבי – השיבה אל המדבר

12. 17.1 אימאן מרסאל: ערבוב הז'אנרים ושאלת המגדר בשירת המאה ה-21.

13. 24.1 שירה עכשווית וסדנה מסכמת: צאלח דיאב, נג'ואן דרוויש, ע'יאת אל-מדהון

חומר חובה לקריאה:
יעלה מדי שבוע למודל

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 10 %
השתתפות 20 %
הגשת עבודה 50 %
הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: